

בראתי יצר הרע ובראתי

תורה תבלין

A Sharei Tefillah Publication

שבת קודש פרשת האזינו SHABBOS PARSHAS HAZINU
יג' תשרי תשנ"ט OCTOBER 3, 1998

לכל זמן ועת

הדלקת נרות - 6: 19	שקיעה/יום השבת - 6: 35
זמן קריאת שמע/מ"א - 9: 14	צאת הכוכבים/מעריב - 7: 25
זמן קריאת שמע/גר"א - 9: 50	לשיטת רבינו תם - 7: 47

מדעת עליון

הצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט ק-ל אמונה ואין עול וכו' (לב-ד)
יש לתמוה בלשון הקרא "ואין עול", דהלא איזה שבח הוא זה להקב"ה
שאינו עושה עול? אפילו לבני אדם, בשר ודם, אין זה כ"כ שבח לומר עליו
שאינו עושה עול, ומה שבח הוא להקב"ה?
אלא אמרו מפי הג"ר ישראל סלנטר זצ"ל בס' חקל תפוחים שכאשר
במלכותא דארעא באים להעניש אדם על חטאו, דנים רק לגופו של הנעש,
ואף כי בני משפחתו ומקורביו יסבלו ויצטערו מגזר הדין, לא נמנעים מחריצת
דינו לחומרא. אולם לא כן במלכותא דרקיעא, כי קודם שיעניש הקב"ה את
החוטא יביט אל קרוביו, אם עלול משהו להפגע ואם מגיע לו הצער הזה.
והיינו מדכתי' "כי כל דרכיו משפט" - הן על הנידון עצמו והן על קרוביו, וכן
"ק-ל אמונה ואין עול" - כלומר במשפטו, כי כל אחד יקבל רק עונשו המגיע לו
ולא יותר.

ולפי"ז ביאר בעל השמועה הזאת הג"ר מרדכי מלונא זצ"ל את מאמר
חז"ל במס' שבת "אחד מבני חבורה מת, תדאג כל החבורה כולה". פירוש, כי
מאחר שמת אחד מחבורתם ועיי"ז נגרם לכולם צער, על כרחך שהיה מגיע
להם הצער הזה בשל מעשיהם.

עלה אל הר העברים הזה הר נבו אשר בארץ מואב אשר על פני ירחו (לב-מט)
לכאורה קצת קשה, דמכיון שאמר הקב"ה "הר העברים הזה", הרי שעמד
אצל ההר, והי' הראה למשה באצבע, ואי"כ למה הוצרך ליתן לו סימנים על

Moshe desired the same kind of death for himself, whereby his sons will inherit his greatness. And here, Hashem seems to promise Moshe that he will be granted this desire. However, we know that Hashem did not allow Moshe's sons to take over the leadership and instead appointed Yehoshua to be the ruler. It is unthinkable that Hashem made a promise which he did not fulfill. How then did Moshe see his children inherit his greatness?

R' Dovid Feinstein Shlit"z answers that Moshe's greatness lay in his role as teacher and Rabbi par excellence, who first introduced the holy Torah to the Jewish people. Chazal teach us that in עולם האמת, a Rabbi is, in a very real sense, a father to all of his students.

Thus as he left the world, Moshe Rabbeinu was privileged to see his most devoted disciple, his "first-born son" Yehoshua, inherit his Torah leadership role, and all his "children" - an entire nation of students, inherit his true greatness, *Toras Hashem*. All of us are his heirs, and we have him to thank for the place waiting for the students of Torah in the world to come.

הלכה ברורה בענין חג הסוכות

The cycle of festivals that are written in the Torah, ends with the Yom Tov of Succos, in memory of Hashem's sheltering Klal Yisroel in the desert and wilderness. The clouds were a sign that the Bnai Yisroel had successfully completed their cycle and that they had risen to the spiritual height making themselves worthy of Hashem's all-enveloping protection.

Succos symbolizes the attainment of our goal. It reflects the successful completion and ingathering of our spiritual harvest. This is the reason for our great happiness, joy and celebration of this festival.

This is also the connection of Succos to the days of awe, the ימים נוראים. Only one who has been cleansed and purified through repentance and Teshuvah, is capable of being imbued with this sense of happiness and fulfillment that is fully represented during the Yom Tov of Succos.

THIS ISSUE DEDICATED IN MEMORY OF

ר' זלמן יוסף בן ר' אריה מנחם זצ"ל

נפטר ערב סוכות תשנ"ג תנצב"ה

MR. AND MRS. CHAIM WACHS

For information, sponsorship or dedications, call 914-362-4380.

"The meaning of "lot" is not to be interpreted in the normal manner. Rather, in this case the "lot" of Hashem is Bnai Yisroel, like we read in this week's Parshah, "כי חלק ה' עמו" - *For the lot of Hashem is his people*. Therefore, the translation of the Medrash is that Hashem is "happy with his lot" - Hakodosh Boruch Hu always loves and enjoys his nation, Am Yisroel, no matter what condition they find themselves in: whether they are on a high spiritual plane or, רח"ל, if they are steeped in bad ways. In every situation and at all times, our father in Heaven is watching over us and graces us with his love."

The Gaon turned to Reb Chaim and said, "This is the perfect explanation of the Gemarah in Kiddushin that states, "Even when Yisroel is not doing the will of Hashem they are still called sons as it says "בנים לא אמן בם" - *They are sons who can't be trusted*. No matter what, we are still sons and Hashem will always be "happy with his lot!"

TORAH GEMS

וידבר את כל דברי השירה הזאת באזני העם הוא והושע בן נון וגו' (לב-מד)

The Sifri tells us that Moshe called his Talmid "Hoshea Bin Nun", so that he should not become arrogant but remain humble as he previously was. **R' Yehoshua Heschel of Crakow ZT"L** also gives a brilliant explanation: According to Chazal the letter *Yud* was taken from our matriarch Sorah's name, when she was still called Sarai, and given to Yehoshua. Sorah was 89 years old at that time and for the next 38 years she was called by her new name, until she died at the age of 127.

Remarkably, from the time Moshe Rabbeinu gave the new name "Yehoshua" to his faithful disciple, until the crowning of Yehoshua as the leader before Moshe's passing, was also a total of 38 years (Moshe added the *Yud* in the second year after Bnai Yisroel left Egypt and he died in the 40th year). At the end of the 38 years, Moshe Rabbeinu resumed calling his Talmid by his original name "Hoshea" Bin Nun, which equaled the same amount of time that the *Yud* was removed from "Sorah" Imeinu.

ומת בהר אשר אתה עולה.... כאשר מת אהרן אחיך וכו' (לב-נ)

Rashi explains that Moshe envied the way in which Aharon died - he was able to see his son take over his position of Kohen Gadol - and

איזה הר הוא מדבר - הר נבו, בארץ מואב, אשר על פני ירחו? מה צורך יש שאמר הקב"ה כל זה?

ומביא הגמ"ר זלמן סורוצקין זצ"ל בספרו **אזנים לתורה** ע"פ הספרי, שדי שמות יש להר זה: הר העברים, הר נבו, הר ההר, וראש הפסגה. נקרא "הר העברים" שנקברו בו ג' מתים שמתו שלא מידי עבירה - משה, אהרן ומרים. וכן נקרא "הר נבו", שנבו הוא לשון נוטריקון - "נחש בו" - כלומר שכולם מתו בעטיו של נחש (צ"ל, שההר הזה היה ארוך מאד מגבול ארץ אדום עד מעבר ליריחו).

וממילא, אמר הקב"ה למשה כל הסימנים האלה כדי לפייס את דעתו של משה רבינו, שאפילו עצמותיו אינן באות לארץ ישראל. וגם אמר לו שההר הזה, הר ההר, נקבר בו אהרן הכהן אחיו, ובמרגלותיו אצל קדש נקברה מרים אחותו - והוא כעין קבר משפחה לג' רועי ישראל. ולכן נקרא "הר העברים" להעיד שג' הקבורים בו אין בהם עבירה, וכן "הר נבו" שכולם מתו בעטיו של נחש. וציין שיעלה "על פני ירחו", כדי שמשם יראה את ארץ ישראל.

מעשה אבות.... סימן לבנים

כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו וגו' (לב-ט)

One of the greatest Talmidim of the **Vilna Gaon** was his holy disciple **R' Chaim Volozhiner ZT"L**. The story is told that Reb Chaim was once learning in the Gaon's Bais Hamedrash from the Sefer "תנא דבי אליהו" and in the second Perek he came across where it is listed many of the characteristics, of the Ribono Shel Olam. One that stood out was "שמח בחלקו" - *He is happy with his lot*.

Reb Chaim could not understand the meaning of this. The entire world belonged to Hashem and everything in it! Hashem need not settle for just his "lot", when it is all his! Reb Chaim was unusually disturbed by this statement in the Sefer and would not rest until he cleared up this matter with his illustrious Rebbe.

He came to the Gaon and showed him the Sefer. "How can this be," he exclaimed, "Even the Possuk in Tehilim tells us **לה' הארץ ומלואה תבל** - *To Hashem is the land and its fullness, the inhabited land and its dwellers*. What is the "lot" of Hakodosh Boruch Hu?"

The great and revered Gaon, Reb Eliyahu of Vilna, did not hesitate.